

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou ve věc

žalobkyně: I. J., narozená X, bytem X,
proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení, IČ 00006963, Křížová 25,
225 08 Praha 5 (dále jen ČSSZ),

v řízení o žalobě ze dne 20.7.2022 proti rozhodnutí žalované ze dne 7.7.2022 č.j. X o
invalidní důchod,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 7.7.2022 č.j. X a
jemu předcházející rozhodnutí č.j. X ze dne 12.4.2022 se zrušují a věc se vrací
k dalšímu řízení žalované.
- II. Žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. **Včasnou žalobou** ze dne 20.7.2022 se žalobkyně domáhala přezkoumání napadeného
rozhodnutí žalované ze dne 7.7.2022 č.j. X, jehož kopii připojila, jímž bylo rozhodnuto
takto:

Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení č.j. X ze dne 12.4.2022 se mění tak, že:

- I. Pro nesplnění podmínek ustanovení § 41 odst. 3 a § 39 odst. 2 písm. b) a c)
zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, se

žádost účastnice řízení o změnu výše invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu zamítá.

II. Podle ustanovení § 56 odst. 1 písm. a) a ustanovení § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, se účastnici řízení od 20.8.2022 odnímá invalidní důchod.

2. **V odůvodnění rozhodnutí ze dne 7.7.2022 č.j. X** žalovaná mimo jiné uvedla, že rozhodnutím č.j. X ze dne 12.4.2022 podle § 41 odst. 3 a pro nesplnění podmínek § 39 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen **zákon**), zamítla žádost žalobkyně o změnu výše invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu s tím, že jí nadále náleží invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně. Dále bylo uvedeno, že podle vypracovaného posudku lékaře ČSSZ o invaliditě ze dne 23.6.2022 již není žalobkyně invalidní podle § 39 odst. 1 zákona, nejde nejen o invaliditu třetího či druhého stupně, ale ani o invaliditu prvního stupně a k zániku invalidity došlo ke dni 11.4.2022. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles její pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole V (duševní poruchy a poruchy chování), položce 5b) (poruchy neurotické, vyvolané stresem a psychosomatické poruchy - lehké postižení) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity (dále jen **vyhláška**), pro něž se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 20%, tj. na horní hranici daného procentního rozmezí (15-20%) a tato procentní míra se ve smyslu § 3 a 4 vyhlášky nemění. Také bylo uvedeno, že žalobkyně byla dne 11.4.2022 posouzena lékařem OSSZ jako i nadále invalidní prvního stupně (od 2.9.2021), posouzení přitom proběhlo na základě dostačující dokumentace.
3. **V žalobě** žalobkyně vyjádřila nesouhlas s napadeným rozhodnutím, protože dle ní její zdravotní stav odpovídá invaliditě druhého stupně a byl nedostatečně zjištěn nebo chybně posouzen, a to i v řízení o podaných námitkách, protože se zhoršil a musely jí být přidány léky. Požadovala nové posouzení zdravotního stavu i připojených nových lékařských zpráv. Závěrem navrhla zrušení napadeného rozhodnutí ze dne 7.7.2022 a vrácení věci žalované k dalšímu řízení.
4. **Žalovaná dne 3.8.2022** ve svém vyjádření k žalobě mimo jiné uvedla, že s ohledem na námitky žalobkyně navrhuje důkaz posudkem příslušné Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen **komise** či **PK MPSV**) ve smyslu § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., když za současného stavu nadále setrvala na svém rozhodnutí ze dne 7.7.2022. Ze zaslaného **dávkového spisu** vedeného žalovanou ohledně žalobkyně vyplývá, že napadené rozhodnutí ze dne 7.7.2022 bylo podle dodejky žalobkyni doručeno dne 13.7.2022.
5. Z obsahu vyžádaného **posudkového spisu** Okresní správy sociálního zabezpečení (dále jen **OSSZ**) Karlovy Vary vedeného ohledně žalobkyně a v něm založeného záznamu o jednání a posudku o invaliditě této OSSZ ze dne 11.4.2022 soud zjistil, že žalobkyně byla uznána nadále invalidní pro invaliditu prvního stupně s tím, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole V, položce 5c) přílohy vyhlášky, pro něž byla stanovena míra poklesu pracovní schopnosti 35%, která ve smyslu § 3 a 4 citované vyhlášky nebyla změněna. Dále ze záznamu o jednání a posudku o invaliditě vypracovaného v řízení o námitkách dne 21.6.2022 ČSSZ-pracoviště Plzeň vyplývá, že žalobkyně nebyla nadále uznána invalidní dle § 39 odst. 1 zákona s tím, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na

pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole V, položce 5b) přílohy vyhlášky, pro něž byla stanovena míra poklesu pracovní schopnosti 20%, která ve smyslu § 3 a 4 citované vyhlášky nebyla změněna; datum zániku invalidity: 11.4.2022, tj. dnem jednání OSSZ.

6. V této projednávané věci se jedná o dávku podmíněnou zdravotním stavem a v takovém případě je rozhodnutí soudu závislé především na odborném lékařském posouzení. Ve správním soudnictví ve věcech důchodového pojištění posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost pojištěnců PK MPSV, jak vyplývá z § 4 odst. 2 zák. č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v platném znění. Z těchto důvodů požádal soud PK MPSV – pracoviště v Plzni o vypracování posudku, který byl vypracován po jednání konaném dne 20.10.2022 za účasti odborného lékaře z oboru psychiatrie (žalobkyně nebyla přítomna). Z obsahu tohoto posudku soud mimo jiné zjistil, že k datu vydání napadeného rozhodnutí (7.7.2022) byla žalobkyně invalidní dle § 39 odst. 1 zákona, šlo o invaliditu druhého stupně dle § 39 odst. 2 písm. b) zákona, nešlo o invaliditu třetího stupně, neboť šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 50%, nedosahoval však více než 69%, a datum vzniku/změny invalidity bylo stanoveno 6.4.2022; doba platnosti (lhůta KLP): 31.10.2025. Komise uvedla, že dle doložené zdravotní dokumentace a konzultace psychiatra při jednání komise byl zjištěn dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav žalobkyně, jehož rozhodující příčinou je těžká chronická posttraumatická stresová porucha s těžkou resistantní depresivní poruchou a anxiózní symptomatikou. Dále bylo uvedeno, že PK MPSV není v souladu s posudkovým hodnocením OSSZ Karlovy Vary ani námitkového řízení s konstatováním, že u žalobkyně se jedná o těžké postižení, depresivní epizody těžké bez psychotických příznaků, chronické, léčebně resistantní deprese nebo závažné mánie, rychlé cyklování, krátké remise, ultrarychlé změny, opakovaný výskyt depresivních epizod s občasnými hypomanickými nebo manickými epizodami, vedoucími k poskytování ústavní péče v nemocnici nebo odborném léčebném ústavu, výkon většiny denních aktivit podstatně omezen. Míra poklesu pracovní schopnosti byla zhodnocena 60% podle kapitoly V, položky 4d) přílohy vyhlášky a tato míra poklesu nebyla ve smyslu § 3 odst. 1 a § 4 odst. 1 citované vyhlášky změněna. Dle komise žalobkyně není schopna práce spojené se zvýšeným rizikem stressů, ve směnném provozu, ve velkém kolektivu, ve vynuceném tempu, je schopna lehké práce. Datum vzniku invalidity druhého stupně komise stanovila dnem psychiatrického vyšetření 6.4.2022 a platnost byla stanovena do 31.10.2025, neboť je předpoklad stabilizace a zlepšení zdravotního stavu. *(Stejnopis posudku byl doručen žalobkyni i žalované.)*

7. **S účinností od 1.1.2010 je stanoveno v § 39 zákona následující:**

(1) Pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.

(2) Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla

a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,

b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,

c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.

(3) Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost

v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

8. V § 3 odst. 1 uvedené vyhlášky je stanoveno: V případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce je více zdravotních postižení a v důsledku působení těchto zdravotních postižení je pokles pracovní schopnosti pojištěnce větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů (podle § 4 odst. 1 téže vyhlášky lze dolní hranici snížit až o 10 procentních bodů). V této věci podmínky pro zvýšení (snížení) míry poklesu pracovní schopnosti nebyly shledány, jak uvedeno shora.
9. Dle § 38 písm. a) zákona má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let, a stal se invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku.
10. Dle § 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s.ř.s.), soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, (dále jen správní orgán). Ve věcech důchodového pojištění rozhoduje specializovaný samosoudce, který má práva a povinnosti předsedy senátu (§ 31 odst. 2, 3 s.ř.s.).
11. Podle § 76 odst. 1 písm. a), b) s.ř.s. soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí a proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu anebo vyžaduje rozsáhlé nebo zásadní doplnění.
12. Dle § 78 odst. 1 věta první, odst. 3, 4 a 5 s.ř.s. je-li žaloba důvodná, soud zruší napadené rozhodnutí pro nezákonnost nebo pro vady řízení. Zrušuje-li soud rozhodnutí, podle okolností může zrušit i rozhodnutí správního orgánu nižšího stupně, které mu předcházelo a soud přihlíží ve vztahu k žalobním bodům na rozhodnutí uvedených správních orgánů jako na jeden celek. Zruší-li soud rozhodnutí, vysloví současně, že se věc vrací k dalšímu řízení žalovanému, a právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku nebo rozsudku vyslovujícím nicotnost, je v dalším řízení správní orgán vázán. Podle § 75 odst. 1 s.ř.s. je pro soud rozhodující skutkový a právní stav, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, tj. v této věci k datu 7.7.2022, a je povinen přezkoumat napadený výrok v mezích žalobních bodů uvedených v žalobě (§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.).
13. Žalobkyně se podanou žalobou domáhala změny stupně invalidity z prvního na druhý stupeň s ohledem na její zdravotní stav z důvodů v ní uvedených. Po doručení posudku PK MPSV ze dne 20.10.2022 shora citovaného má soud za prokázané, že k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované byla žalobkyně nadále invalidní, ale nikoli pro invaliditu prvního stupně, ale pro invaliditu druhého stupně, proto je žaloba podaná důvodně. Za této situace soud napadené rozhodnutí žalované ze dne 7.7.2022 i jemu předcházející rozhodnutí ze dne 12.4.2022 bez jednání rozsudkem zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (výrok I. rozsudku) pro vady řízení (§ 78 odst. 1, 4 s.ř.s.) spočívající v nedostatečném

posudkovém zhodnocení zdravotního stavu žalobkyně. Správní orgán si neopatřil ve správním řízení takové důkazy, které by prokázaly skutečný stav věci, jelikož dle posudku PK MPSV je žalobkyně sice nadále invalidní, ale od 6.4.2022 se jedná o invaliditu druhého stupně, jak požadovala žalobkyně, neboť míra poklesu pracovní schopnosti odpovídá 60%. Předmětný nedostatek byl způsoben zejména při vypracování podkladového rozhodnutí ohledně zdravotního stavu žalobkyně na příslušné OSSZ Karlovy Vary (ponechána invalidita prvního stupně) a poté na ČSSZ, kdy nebyla nadále uznána invalidní, neboť jí byla přiznána míra poklesu pracovní schopnosti pouze 20%, proto bylo rozhodnutím žalované ze dne 7.7.2022 rozhodnuto o odnětí invalidního důchodu žalobkyni ode dne 20.8.2022 (viz shora).

14. Po právní moci tohoto rozsudku bude proto vycházet žalovaná ze zjištění, že žalobkyně je nadále invalidní nikoli pro invaliditu prvního stupně, ale již od 6.4.2022 se jedná o invaliditu druhého stupně, o čemž vydá rozhodnutí, které bude mimo jiné obsahovat i důvod vydání rozhodnutí – tj. změna stupně invalidity z prvního na druhý stupeň od 6.4.2022, a tedy i nárok na výplatu invalidního důchodu při splnění zákonných podmínek, čímž bude realizován i rozsudek Krajského soudu v Plzni č.j. 16Ad 25/2022-49 ze dne 25.10.2022. Právním názorem soudu je žalovaná vázána, jak vyplývá z § 78 odst. 5 s.ř.s.
15. O náhradě nákladů řízení (**výrok II. rozsudku**) bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 s.ř.s. věta první, podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Úspěšná žalobkyně však nepožadovala žádné náklady tohoto řízení, proto bylo rozhodnuto, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost. (§ 12 odst. 1, § 102, § 104a odst. 1, § 106 odst. 2 a 4 s.ř.s.).

Plzeň 25. října 2022

JUDr. Alena Hocká v.r.
samosoudkyně